

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn.: KO-16352/2013-ERU

V Praze dne 20. prosince 2013

Číslo jednací: 16352-3/2013-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vedeném pod sp. zn. 16352/2013-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **ABK – Pardubice, a.s.**, se sídlem Pardubice – Nemošice, Vodárenská 22, PSČ 530 03, IČ: 64829944, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost **ABK – Pardubice, a.s.**, se sídlem Pardubice – Nemošice, Vodárenská 22, PSČ 530 03, IČ: 64829944, se tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, prováděl dne 11. června 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Luža, v ulici Na Výsluní před domem č. p. 330 zemní práce, při nichž došlo k přetržení středotlakého plynovodu PE d 50, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu, **dopustil spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení, společnost **ABK – Pardubice, a.s.**, se sídlem Pardubice – Nemošice, Vodárenská 22, PSČ 530 03, IČ: 64829944, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 30 000 Kč** (slovy: třicet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 17813.

III. Podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku

řízení, společnosti ABK – Pardubice, a.s., se sídlem Pardubice – Nemošice, Vodárenská 22, PSČ 530 03, IČ: 64829944, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 17813.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 10. října 2013 zahájil Úřad podle § 12 odst. 2 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, kontrolu ve věci poškození středotlakého plynovodu PE d 50 dne 11. června 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Luža, v ulici Na Výsluní, která byla provedena na základě pověření správního orgánu pod č. j. [REDAKCE] ze dne 25. září 2013, vydaného podle § 9 téhož zákona. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě kterých vyhotovil dne 14. listopadu 2013 Protokol č. [REDAKCE], č. j. [REDAKCE]. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spisu sp. zn. [REDAKCE] dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustila společnost ABK – Pardubice, a.s., se sídlem Pardubice – Nemošice, Vodárenská 22, PSČ 530 03, IČ: 64829944 (dále jen „účastník řízení“), přičemž i ostatní skutečnosti jsou dostatečně zjištěny, a přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání příkazu.

II. Kontrolní zjištění

Účastník řízení prováděl v katastrálním území Luža, v ulici Na Výsluní pro objednatele stavby Vodovody a kanalizace Chrudim, a.s., se sídlem Novoměstská 626, 537 28 Chrudim, IČ: 48171590, realizaci stavby „Luže – ul. Na Výsluní, vodovod a kanalizace“, dle smlouvy o dílo č. 331/2013 uzavřené dne 12. února 2013 upravené dodatkem č. 1 ze dne 2. dubna 2013. K výše uvedené stavbě vydal dne 16. dubna 2013 správce plynárenského zařízení společnost RWE Distribuční služby, s.r.o. pod č. [REDAKCE] své stanovisko z pohledu dotyku na plynárenská zařízení se souhlasem k zemním pracím a terénním úpravám a stanovil podmínky činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení pro realizaci stavby, kde v bodě 6 stanovuje, že při provádění stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení je investor povinen učinit taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu. Nebude použito nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí. Na základě předložené situace byl rovněž předán informační zakres plynárenského zařízení. Zápis o předání

stavenišťe ze dne 22. dubna 2013 dokládá převzetí vyjádření o výskytu inženýrských sítí jednotlivých správců sítí od objednatele stavby. Před zahájením stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení bylo dne 16. dubna 2013 jeho správcem provedeno vytyčení tohoto zařízení.

Bylo zjištěno, že dne 11. června 2013 v 9 hodin 30 minut dle záznamu ze stavebního deníku došlo při výkopových pracích prováděných strojně pomocí zemního stroje CAT H318 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Luža, v ulici Na Výsluní před domem č. p. 330 účastníkem řízení k přetržení středotlakého plynovodu PE d 50. Účastník řízení ihned poruchu nahlásil provozovateli distribučního zařízení. Oprava plynovodu byla ukončena v 11 hodin 20 minut. Dle předložené fotodokumentace se jednalo o úplné přetržení plynovodu vyvolané velkou tahovou silou.

O poškození středotlakého plynovodu PE d 50 byl na místě dne 11. června 2013 sepsán zápis o narušení ochranného pásma. Vzniklé poškození středotlakého plynovodu pak bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo dle dokumentace správce plynovodní sítě, tj. protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] a protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. [REDAKCE], k doprovodnému úniku zemního plynu do ovzduší v množství vyjádřeném hodnotou 2528 m³ za dobu jeho trvání v délce 45 minut. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy došlo k přerušení dodávky zemního plynu 14 konečným zákazníkům. Veškeré náklady spojené s opravou středotlakého plynovodu a únikem zemního plynu uhradil účastník řízení v plné výši.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8 až 10 nebo § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení tak představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu, a to tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona, poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele,

který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, který prováděl dne 11. června 2013 s využitím zemního stroje práce v souvislosti s realizací stavby „Luže – ul. Na Výsluní, vodovod a kanalizace“, a to tak, že došlo k přetržení středotlakého plynovodu PE d 50.

Důsledkem poškození plynovodního zařízení byl podle provozovatele distribuční soustavy únik zemního plynu do ovzduší po dobu 45 minut a objemu 2528 m³, přičemž dodávka zemního plynu byla přerušena 14 koncovým zákazníkům.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl.

Z § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Vlastní existence plynárenského zařízení byla zhotoviteli stavby prokazatelně známa. K výše uvedené stavbě vydal dne 16. dubna 2013 správce plynárenského zařízení společnost RWE Distribuční služby, s.r.o. pod č. [REDAKCE] své stanovisko z pohledu dotyku na plynárenská zařízení se souhlasem k zemním pracím a terénním úpravám a stanovil podmínky činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení pro realizaci stavby. Na základě předložené situace byl rovněž předán informační zakres plynárenského zařízení. Zápis o předání staveniště ze dne 22. dubna 2013 dokládá převzetí vyjádření o výskytu inženýrských sítí od jednotlivých správců sítí od objednatele stavby. Před zahájením stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení bylo dne 16. dubna 2013 jeho správcem provedeno vytyčení tohoto zařízení. Účastník řízení si byl tedy plně vědom, že provádí zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Účastník řízení se ke škodní události v průběhu kontroly ani po jejím ukončení nijak nevyjádřil.

Následkem toho potom bylo poškození plynárenského zařízení jednáním účastníka řízení spočívajícím v provádění prací pomocí zemního stroje. Lze proto konstatovat, že účastník řízení svým postupem porušil zákaz poškození plynárenského zařízení při provádění jakýchkoliv činností v ochranném pásmu či mimo ně podle § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona prováděl dne 11. června 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Luža, v ulici Na Výsluní před domem č. p. 330 zemní práce, při nichž došlo k přetržení středotlakého plynovodu PE d 50, a tím došlo k porušení zákazu poškození středotlakého plynovodu PE d 63, a tím došlo k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn.: 8 As 17/2007-135 vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení a způsobil únik zemního plynu s odstavením 14 odběratelů. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou nebezpečnost takového jednání, spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně podle § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by práce byly prováděny ručně s maximální opatrností a v souladu s podmínkami stanovenými podle § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá a účastník řízení existenci takových okolností ani netvrdil.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona a správní orgán přistoupil k uložení pokuty.

VI. Uložení pokuty

Za správní delikt podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, lze uložit podle § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké

závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správní deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. V řízení bylo zjištěno, že účastník řízení si vyžádal stanovisko o existenci sítí. Zařízení bylo před zahájením prací vytyčeno, a tudíž byli pracovníci seznámeni s jeho polohou a s tím, že práce jsou prováděny v ochranném pásmu. Takový postup účastníka řízení lze vyhodnotit tak, že způsob spáchání správního deliktu, a rovněž okolnosti, za kterých byl spáchán, je třeba považovat za okolnosti, které závažnost správního deliktu snižují.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k okolnosti, že se účastník řízení neřídil podmínkami stanovenými správcem plynárenského zařízení, a to konkrétně tím, že výkopové práce prováděl pomocí strojního mechanismu, a správní orgán k této skutečnosti při stanovení výše pokuty přihlížel jako k přitěžující okolnosti.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil plynovod PE d 50, přičemž došlo k úniku zemního plynu do ovzduší po dobu 45 minut s masivním únikem plynu o hodnotě 2528 m³. Tyto údaje vypovídají o středně velké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti při stanovení výše pokuty přihlížel jako k přitěžující okolnosti.

V důsledku poškození plynovodu PE d 50 došlo k přerušení dodávky zemního plynu 14 konečným zákazníkům a tuto skutečnost, že došlo k přerušení dodávky plynu relativně nízkému počtu konečných zákazníků, správní orgán hodnotí jako okolnost ani polehčující a ani přitěžující.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. V důsledku poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání pouze po dobu 45 minut. Tuto skutečnost však nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení

poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Energetického regulačního úřadu, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.

Za polehčující okolnost správní orgán považuje i to, že vzniklá škoda byla účastníkem řízení uhrazena v plné výši.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 30 000 Kč u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany. Pokuta ve výši 30 000 Kč tyto požadavky splňuje.

Po zvážení všech okolností ve smyslu § 91d odst. 2 energetického zákona byla výše sankce stanovena na částku 30 000 Kč tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. při samém dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s tímže ustanovením.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Ing. Petr Novotný, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly